

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Məthləu Anə Njir Kwaranthli

Usa Dzau Sara Ara Bulusu Ənga Timathlawusu

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu, cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwur huda Hyal ənga zamər mən Timathlawusu kəra ənga yau. Cama kau, anə dəbə dzə njir nu kəra wu Kwaranthli, dəbə ənga patəkura nji cici gə Hyal kəra wu patər 'yi'yir Akaya.

² Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

Hyal Ndər Səsəku Dəfu Ngau

³ Fal anə Hyal, dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, Tada nə dəgal təhudəu ənga Hyal nə patər səsəku dəfu.

⁴ Naja ndəra wu səsəkuya dəfuwa mən wu pəcira mən wu patər bwaḃwatəu, aga mənə sən səsəkuya dəfuwa njira wu kalar culi bwaḃwatəu ənga səsəku dzə kəra mən uya sara ara Hyal.

⁵ Ara ənggəra mən wu lar bwaḃwatəu ənggər kəra Kərsiti lari, abangə tsu lagur Kərsiti ngə səsəku dəfur mən sara ara Hyal wu nyabiya dzau.

⁶ Ma 'ya wu bwaḃwatəu, aga hya uya səsəku dəfu ənga hya uya mbədə ngau. Ma 'yi uya səsəku dəfu, aga hya uya səsəku dəfu ngau, kəra wu məliya hya də njira wu sən cinapi wu bwaḃwatə kəra hya vər sa ənggər kəra 'ya vər sa tsu.

⁷ Fərkər 'ya ənga hyi a ciyar dzau, arya 'yu səni abər ənggər kəra hyi lar ɔwaɔwatə daɔə əkkə'yi 'ya, abangə tsu nga hyu nda uya səsəku dzau əkkə'yi 'ya.

⁸ Wazha ama, na'ya a'yi wu yiwu hya nggya ənga gəra sənbiya sə ar kəra ɔwaɔwatə kəra 'yi tərabiya a gwa wu 'yi'yir Asəya mai. A lar 'ya ɔwaɔwatə gagadə kəra ndiya dənamar 'ya, ma 'yu nggani 'yu nda tini piya 'ya a gwa.

⁹ Pakatəu, ma 'yi nggani a thlanar 'yar nji numa nə tau. Ama səkə də aga 'ya highiɔəri abər a'yi 'ya vər nggya ənga dənamar kər'ya mai, ama 'ya vər nggya ənga dənamar Hyal, ndəra ənga dənama nə hya'ana nji sara vir tau.

¹⁰ Naja ngə ndəra mbəliya 'ya sara wu miya tə nə dəmwa'yu, ənga ju nda mbəlbiya 'ya. Naja ndəra 'yi fər kər wu ja, abər ju nda dumwa ənga mbəl 'ya,

¹¹ ənggəra hyu dumwa ənga kədi Hyal anə 'ya. Lagu kə ngə nji gangə wu nda lər usaku anə Hyal arya 'ya, arya barka kəra Hyal ləri anə 'ya lagur nggari kədi nə nji gangəu.

Bulusu Dəmna Dənga Nyi Ar Kəra Tula Nji

¹² Kabangəkau, kəja sər ɔwadzər 'ya, abər, dənga nə dəfuwa 'ya vər lə sakida anə 'ya abər nggyabi-yar 'ya ənga njir duniya ənga nggyabiyar 'ya ənga hyi nggya cici ngau, ənga nggya dəfu pathlu sara ara Hyal, maja ma nggya kəra mən nggya əkkə'yi hyi. 'Yi məl abangau, a'yi lagu hahangəkur nə njir duniya mai, ama lagu mayiwakur nə Hyal.

¹³ Ara a'yi 'yu tsəfə anə hyi səra hyi gəra sən jiga ba hya nggabiya mai. Ama cim də ca ngə,

¹⁴ ənggər kəra hyi nggabiya 'ya kukushu kabangəkau, hyu nda nggabiya gagaɗau, kəra wu məliya hya ɓwadzau wu 'ya ənggər kəra 'yu ɓwadzau wu hyi tsu ar pəcir shidar Thlagə Yesu.

¹⁵ Arya papalkər ɗa ju ɗa abangau, a yiwur yau aga ya nda tular hyi tanggərma aga hya ɓəra uya dləwuri barka nə məthləkura nyi.

¹⁶ A yiwur yi aga ya tular hyi ar lagur ma'yi a vu Masidoniya, ənga ma ya ɓəra vər sha shili ara hyi sara wu Masidoniya, ba hya dzəgwa səwa ɗa a vu Yahudi.

¹⁷ Ar pəcira yi mbiya abangau, a'yi yi ɗənga sə ar kəri wa? Əndəga hyu nggani yi məl abangə lagur ɗənga sə njir duniya ya, abər yu sən na “Angə,” ənga ya ɓəra na, “Awau” ya?

¹⁸ Ama ənggər kəra Hyal ndə tsa'a miya ɗəfu ngau, abangə nga nyi tsu abər ndər kəra 'yi nar hyi kau, a'yi “Angə” ənga “Awau” mai.

¹⁹ Arya Zər Hyal, Yesu Kərsiti, kəra nayi ənga Silasu, ba Timathlawusu tətəlna ndər nyi anə hyi ar kəri, a'yi “Angə” ənga “Awau” mai, ama wu ja cumu “Angə” ngau.

²⁰ Arya alaga yidawu ngə alkawal kəra Hyal məliya wu Kərsiti, “Angə” nga nyi, a nyabiyar ja patəu. Lagu nyi nga mən wu sən na, “Amina” aga ja shili ənga kadakadarkur anə Hyal.

²¹ Kabangəkau, Hyal ngə məliya na'ya əkkə'yi hyi ta'yi wu Kərsiti. Naja ngə pənggər mən mal kəra cabiya abər a ɗəmbiya mənər ja,

²² ji fiya mətsamə nə thlagəkur nyi ar mən, ba ji fuwa Mambəl nyi a gu ɗəfuwa mən aga sər zhu dzau, kəra wu nə mən fər kər nə uya səra wu shili.

²³ A nggar yi thləmər Hyal, naja ngə sakida də, abər aga ya tsərpər hyi, ngə də nayi a'yi bəra sha a vu Kwaranthli mai.

²⁴ A'yi 'ya vər ca dənəma ar kəra mbərsar hyi mai, ama 'ya vər məl thlər ənga hyi aga hya nyabiya dzə ənga hudə pipida, aya lagu mbərsar hyi nga hyi ciya dzə gəra kəngədau.

2

¹ Agabəngau, kə yi fuwa wu dəfuwa yi abər tsu yu bəra nda tula hyi kəra wu shili ənga hudə kyakyar anə hyi mai.

² Ara ma yi məliya hyi hudə kyakyaru, wa ngə hyau kəra wu nda səsəkuya dəfuwa ya? A'yi kəl nahyi kəra yi məliya hyi hudə kyakyar kau.

³ Yi tsəfəri hyi abəngə tsu kadəu, aga ma yi shili aga sa tula hyi, nayu uya hudə kyakyar sara ara njira kyaga pina huda yi mai. Aya a'yi yi ənga kər papal wu hyi papatəu, abər mən wu nda daḡau wu caguli də əkkə'yi hyi.

⁴ Yi tsəfə səkə anə hyi aya wu ḡwaḡwatəu ənga hudə kyakyar gagadə nga yi a ḡwa, ba tsu ənga sələm gagadə ngə wu liya yau. Nayi a'yi tsəfə anə hyi aga ya məliya hyi hudə kyakyar mai, ama aga hya sənbiya tədəḡəkura yiwukur də anə hyi.

Təfəbiya Dzau Anə Ndər Bikau

⁵ Ma ndə a'yi kəra məliya sər shili ənga hudə kyakyaru, a'yi nayi nga ji məliya nyi hudə kyakyar mai, ama lagu batiti patəkura hyi nga ji məliya huda hyi kyakyaru lagu pampamu. A'yi yu yiwu ya cakə unau wu ndər kə mai.

⁶ Culi ɔwaɔwatə kəra nji nə nyi, kəra ji lari sara ara badəgala nji a ɔar tsatsa'a anə nyi.

⁷ Kabangəkau, a ɔar tsa'a hya təfəbiya nyi ənga hya səsəkuya dəfuwa ja ara ja sara nyabiya dzə ənga madiya hudə kyakyaru.

⁸ Agabangau, yu kədi hyi, aga hya cabiya nyi yiwukurər hyi anə nyi gagadau.

⁹ Səra ɔa yi tsəfər hyi najaka cama tsətsəfə kau, ca ngə aga ya dzəbiya hyi ya sənbiya tara njir bəlar səra yu na anə hyi wu kalar sau.

¹⁰ Kalar ndəra hyi təfəbiya, nayi tsu a təfəbiya nyir yau. Səra yi təfəbiya, ma sə a'yi kəra tsa'a aga ya təfəbiya, a təfəbiya nyir yau wu mwar Kərsiti arya hyi.

¹¹ Yi məl abangau, a sara Shatan kəra mən wu səni dabar nyi a uya lagur ngguta vi.

*Njir Məl Thlər Hyal Wu Alkawal Mbamba
Nə Mafəliyangəu*

¹² Ar pəcira yi ma'yi a vu Turuwasu a vuwa tətəlna ndəshigu Kərsiti, ba yi vuwa thləwa Thlagə a pahənar lagu anə ɔa a vuna.

¹³ Alaga abangə huda yi a'yi pipida mai, arya nayi a'yi thləwa zamə ɔa Tayitusu a vuna mai. Agabangau, ba yi nar nda mənə pida jaməu, ba yi tərabiya sə ɔa a vu Masidoniya.

¹⁴ Ama usaku anə Hyal ndəra vər tədəmwa nə səm təlkur anə 'ya lagu Kərsiti. Ənga lagur 'ya tsu nga ja vər tətəlna ndər məsahəu nə sənbiya sə ar kəra Kərsiti ba'amani ənggər pə ɔurdi.

¹⁵ Ara na'ya anə Hyal ənggər sə kisə nə Kərsiti wu pama njira uya mbəɔau ənga njira ar lagur ma'yi a nda sa.

¹⁶ Anə njira ar lagur nda sa a dər 'ya ənggər shuni kəra wu shili ənga tau. Anə njira uya mbədə tsu a dər 'ya ənggər shuni məsahəu kəra wu shili ənga pi. Wa ngə ndəra tsa'a aga hə najaka culi thləra?

¹⁷ A'yi 'ya ənggər alenyi nji gangə kəra shabiya ndər Hyal ənggər sər shafəli mai, ama pamə nga 'ya, wu dənamar Kərsiti nga 'yu ndər wu mwar Hyal ənga jirkur, ənggər njira Hyal ngə səwa nda.

3

¹ Kabangəkau, a cabiyari abər a mbar 'ya fal kər 'ya anə hyi wayi ya? Əndəga hyu yiwu aga 'ya səwa cama tsətsəfə kəra nə fal 'ya anə hyi əndəga sara ara hyi, ənggər kəra alenyi nja vər məl kə ya?

² Nahyi ənga kərhyi ngə cama tsətsəfər 'ya, kəra tsətsəfə ar dəfuwa 'ya, kəra nji papatəu wu səni ənga ndu sən jigana.

³ A cabiyar hyi abər cama tsətsəfə nga hyi sara ara Kərsiti, kəra ca ngə sərə biya ənga kər sara wu thlər kəra nji ngga 'ya aga məl. Cama kau, a'yi kəra nji tsəfəri ənga sər tsəfə sə mai, ama ənga Mambəl Hyal kəra ənga pi. A'yi kəra nji tsəfəri ar tsəka mai, ama ar dəfuwa ndapi.

⁴ A'yi 'ya ənga najaka papalkur kər wu mwar Hyal lagu Kərsiti.

⁵ Na'ya a'yi cabiya abər nənəkər 'ya nga 'yi sən məliya kalar sə mai, ama nənəkərər 'ya sara ara Hyal nga nyi.

⁶ Naja ngə məliya 'yi də nji nənə nə məl thlər ar viya njir məl thlər nə alkawal mbamba nə mafəliyangəu, a'yi ar kəra dladə kəra tsətsəfə mai

ama ar kəra Mambəl, arya dladə kəra tsətsəfə wu sən tsiya ndau, ama Mambəl wu sən lər pi.

*Kadakadarkur Nə Alkawal Mbamba
Mafəliyangəu*

⁷ Kabangəkau, thlər məl kəra dladə Musa shili əni wu shili ənga tau, dladə kəra nji tsəfəri ar tsəka, wu shili ənga kadakadarkur. Kadakadarkur kəra məliya njir Izirayila a'yi wu sən tsamə du bama Musa mai, arya mbəmbəla nyi, alaga kə gərpə nga ju gərpə kau.

⁸ Ma abangə ja, thlər məl Mambəl a'yi a ndiya ənga kadakadarkur wa?

⁹ Ma thlər məl dladə kəra wu shili ənga tau, ca ngə ənga kadakadarkur abangau, abari ngə kadakadarkur nə thlər kəra wu shili ənga tsapəkur a'yi a ndiya nyi gadə wa?

¹⁰ Pakatəu, sərə ənga kadakadarkur dədəm a'yi ja kabangəkə ənga kadakadarkur mai, ma nji gəlabiya nyi ənga madiya kadakadarkur kəra shili wu nə mafəliyangə kau.

¹¹ Ma sərə wu gərpə dzə kə wu shili ənga kadakadarkur abangau, abari ngə dəgalkura kadakadarkur nə sərə gərə hal ka?

¹² Agabangau, ta də a uyar 'ya sər fər kər abangau, ca ngə məliya a dər 'ya nji gərə hivər a miya ta.

¹³ Na'ya a'yi ənggər Musa mai, ndəra mbuya bama ja ənga sər bakə dzau, a sara njir Izirayila a lari ənggərə kadakadarkur kau a vər gərpə dzau.

¹⁴ Ama dəngar nda a dəri 6a6alu. Arya ba'anə shili ar pəci kə əshina sər mbu bama ta tsu a'yi ənga nda ma nju jiga alkawal mbamba nə hahal ta. Nji

a'yi həna mai, ara kəl wu Kərsiti nga nju sən həna wacu.

¹⁵ Ba'anə shili ar pəci kə əshina, ma nju jiga dladə Musa, sər mbu a'yi kəra wu mbuya dəfuwa nda.

¹⁶ Ama ar kalar pəci kəra ndəra shabiya dzə a shili anə Thlagəu, ba nja həna nyi sər mbu bama ta.

¹⁷ Kabangəkau, Thlagə Mambəl ngau, ənga kalar vira Mambəl Thlagəu ari, a ndəna a uyar nji kambəkur.

¹⁸ Namən njira nji pahəna nda bama nda patəu, mən wu ca mbəmbəlkur nə kadakadarkur nə Thlagəu ənggər mbəmbəl kəra wu biya sara wu doragalu, ənga mən wu bəlar dzə a shili wu ng-gya kəra pabiya kadakadarkur nə Thlagə kəra a vər cakau, kəra wu shili sara ara Thlagəu, ndəra Mambəl ngau.

4

Bərba Kəra Wu Təm Nə 'Yi'yi

¹ Agabangau, ta də a uyar 'ya thlər məl lagu təhudə dzə nə Hyal, ca ngə də dza 'ya a'yi tənəkər mai.

² Kuji a ndiya anə 'ya, 'ya piyari məl səra dədəwa səra wu sən shili ənga səli. 'Ya piyari sə səsəli ənggər ngguta vi ənga alaga thla fati ənga ndər Hyal, ama 'ya cabiya nda jirkur ar babal. Lagu kə ngə kalar ndə wu nda də sakida nə jirkurər 'ya a dumwar Hyal.

³ Ma də ndər Hyal kəra 'yu tətəlna a dər sə dədəwa, a dər ja sə dədəwa anə njira ar lagur nda sa.

⁴ Naja hyal nə nggyabiya nə kabangəkau, ngə dər dəngar nda, njira gəra mbərsa, a sara nda

lar mbəmbəlkur Ndəshigu nə kadakadarkur Kərsiti. Naja ndəra pabiya Hyal.

⁵ Ara na'ya a'yi a vər tətəlna ndər ar kəra kər 'ya mai, ama ar kəra Yesu Kərsiti, abər, naja ngə Thlagəu, ənga na'ya ənga kər'ya ar viya mafar hyi arya Yesu.

⁶ Arya Hyal nana, abər “Ta'yi mbəmbəl a mbəl sara vu kuthləu,” naja ngə məliya mbəmbəla nyi a mbəl wu dəfuwa mən aga ja nə mən mbəmbəl sənbiya ar kəra kadakadarkur Hyal kəra a vər mbəl ar bama Kərsiti.

⁷ Ama a'yi 'ya ənga najaka bərbakur wu 'ya, na'ya kəra ənggər təm 'yi'yi, aga cabiya abər dənama kəra ndiya patəu sara ara Hyal nga nyi, ama a'yi sara ara 'ya mai.

⁸ Nja vər cicidə 'ya lagu pampaməu, ama alaga abangə na'ya a'yi bəraghinakər mai. A'yi 'ya ənga təkəkər, ama alaga abangə dza 'ya a'yi tənəkər mai.

⁹ Nja vər də 'ya, ama alaga abangə Hyal a'yi piyari 'ya mai. Nja vər dladla 'ya a gyu'yi, ama na'ya a'yi dlanakər mai.

¹⁰ Cimu nga 'ya a miya tau, culi tə nə Yesu, aga tsu nggyabiya Yesu a cabiya dzə wu 'ya.

¹¹ Ma tsu 'ya ənga pi, nju lər 'ya cimu anə tau arya Yesu, aga nggyabiya nyi a cabiya dzau wu dza 'ya kəra wu tau.

¹² Agabangə tsu, tə a vər məl thlər wu 'ya, ama pi a vər məl thlər wu hyi.

¹³ Tsətsəfə nga nyi, abər, “A hənggər yau, ca ngə də yi ndər.” Ənga najaka mambəl nə mbərsa nga 'yi hənggəri ca ngə də 'yi ndər abangə tsu.

¹⁴ Ara 'yu səni abər, ndəra hya'ana Thlagə Yesu sara vir tau, ju nda hya'ana mən əkkə'yi Yesu tsu, ba ja dzəgwa lər 'ya əkkə'yi hyi wu mwa nyi.

¹⁵ Patə sə'yar kə də aga ja shili ənga əkkəri anə hyi nga nyi, aga mayiwakur Hyal a tətəlnəkər a nda anə nji gangəu. Lagu kə nga nju nda lə usaku gagadə anə Hyal, aga ja shili ənga kadakadarkur anə Hyal.

¹⁶ Agabangau, dza 'ya a'yi tənəkər mai, alaga kə kumər dza 'ya vər hal kau, ama cimu ngə mambələr 'ya wu cakau wu mafəliyangəkur kalar pəci.

¹⁷ Ara zəzəra ɔwaɔwatə kəra 'ya vər sa kabangəkə kau, nə pəci kushi ngau, kəra wu nda pabəri 'ya aga kadakadarkur kəra gəra kudau, kəra wu ndiya patər ɔwaɔwatə kəra 'ya vər sa.

¹⁸ Agabangau, na'yu fər liya 'ya ar səra 'yu lari ənga li mai, ama ar səra li gəra lari. Ara sə kəra li wu lari wu tərabiya, ama səra li gəra lari wu nggya ba'anuwa.

5

Dzə Mafəliyangəu

¹ Kumər dza mən ənggər kwapatə kəra mənə vər nggya a gwa wu duniya. A sənər mən abər, ar pəci kəra nji ndzana kumər dzə kau, kə mən tau, mənə nda uya vanyi dzə a dəməlmau. Dzə həhər kəra gəra kudau sara dagə Hyal kəra ji həriya ənga kərnyi, a'yi tsa ndə ngə hər mai.

² Kabangəkau, mən wu ngguli cimər hari dzə nə nggya a dəməlmau, ənggər kəra mən wu cim kar ha mafəliyangəu.

³ Ma nji pəḏəwa mən wu dzə mafəliyangə kau, nju thləwa mən turusu mai.

⁴ Ma tsu mən wu dzə nə duniya kau, mən wu ngguli ara culi ɓwaɓwatə kəra mən a gwa. Ara a'yi aga nja təkəbiya mən ənga kumər dzə kə mai, ama aga nja bəlana mən ənga dzə kəra sara a dəməlmau, aga dzə kəra wu tau a bələbiya dzə ənga pi ba'anuwa.

⁵ Arya Hyal ənga kərnyi ngə pabər mən aga na-jaka bəla dzau, ca ngə Hyal nə mən Mambəl nyi ar viya sər zhu aga wa sən zəgəu.

⁶ Ca ngə sərə ɗa a'yi mən cimu ənga papalkur kər ənga mən wu səni abər ma pəci kəra mən wu dzau, a ɗar mən naɗəu ara Thlagəu.

⁷ Nggyar mən lagur mbərša nga nyi, a'yi lagur sərə li wu lari mai.

⁸ A'yi 'ya ənga papalkur kər, ətsu a ndiya anə 'ya, 'ya təkəbiya dzə ənga dzau, aga 'ya nggya ənga Thlagəu.

⁹ A ɗari sər cimər ɗəfuwa mən aga mən a pina huɗa ja, alaga tsu mən ənga pi alaga tətə mən.

¹⁰ Patəkura mən mənəu nda kaɓə a mwar pathla numa nə Kərsiti. Ənggau, kalar ndu sa ɗləwuri akkəri kəra tsa'a aga sərə mələ ja wu pəcira ja wu dzau, alaga sə mənəhəu ənga sə didiɗi.

Thlər Basəwa Ndə ənga Hyal

¹¹ Ta ɗari mən wu səni sərə nju ngga ənga hivər Thlagəu, a ɗari tsa'a mənə hələr hangəkala nji aga nda nu. Sərə mən aga nyi ar babal nga nda anə Hyal, ənga abangə nga yu nggani abangə nga nyi wu ɗəfuwa hyi.

¹² A'yi kər'ya nga 'ya vər fal anə hyi tsu mai, ama 'yu nə hyi lagu aga hya ɓwadzə ənga 'ya, aga hya ɗa njira wu sən shadəwa anə kalar njira wu ɓwadzau wu sərə nju lari ənga li a mwara sərə a gyu ɗəfu.

¹³ Ma kərə 'ya a bəlar dzau, bəla kər kau, aga Hyal nga nyi. Ma kuyatsəkər nga 'ya aga hyi nga nyi.

¹⁴ Arya yiwukur Kərsiti ngə tsətsəkər 'ya, arya a hənggər mən abər ji tau arya nji patəu, agabangau, patə mən ngə tau.

¹⁵ Ji tau arya nji patəu, aga njira ənga pi tsu ndu ɓəra nggya aga kərnda mai, ama anə ndəra tau ənga ji ɓəra hya'ari arya nda.

¹⁶ Agabangau, mbari a shilar pəci kə əshina tsu 'yu ɓəra tsamə nji ənggər kərə duniya vər tsamə mai. Abangə nga 'yi saya tsamə Kərsiti parangəu, ama tsu 'yu ɓəra məl abangə mai.

¹⁷ Agabangau, kalar ndəra wu Kərsiti ndə mafəliyangə ngau. Nggyabiya hahal a tərabiyari, ətsu nggyabiya mafəliyangə a shiliri.

¹⁸ Sə'yar kə patə sara ara Hyal nga nda, Hyal kərə ɓasəwa 'ya ənga kərnyi lagu Kərsiti ənga ji nə 'ya thlər nə ɓasəwa nji ənga Hyal.

¹⁹ Hyal a vər ɓasəwa duniya a shili ara ja lagur Kərsiti, a'yi ju jiga bikər nji ar kərə nda mai, ənga a nə mənər ja cama nə ɓasəwa nji a shila əgya ja.

²⁰ Na'ya ngə cama dəgəci nə Kərsiti, Hyal ənga kərnyi nga vər kədi aga nja dləwuri nyi lagur 'ya. Ca ngə sərə ɗa 'ya vər kədi hyi barka kərə Kərsiti ənga kərnyi, hya ɓasəwa dzə ənga Hyal.

²¹ Kərsiti a'yi saya məliya bikə mai, ama kə Hyal məliya nyi ndər bikau arya mən. Lagu kə nga mən ɗa nji tsapə ənga Hyal.

6

¹ Ənggər ndər məl thlər nə Hyal, 'yu kədi hyi, nahyi njira dləwuri mayiwakur nə Hyal, a sara hya piyari ja də sə kurthlə mai.

² Arya ji na,

“Ar pəcira pəci də a dər tsa'a, a nggar ngər yau, ənga ar pəcir mbəda nji də, a dləwana ngər yau.”
Yu nar hyi, kabangəkau ngə pəcir pəci də a dər tsa'a, ənga kabangəkau ngə pəcir mbəda.

Kwakwadəkur Kəra Bulusu a Gwa

³ Na'ya fə tsəka thlə hi anə kuvwar 'ya mai, ara thlər Hyalər 'ya a sara uya vazau.

⁴ Səra tsa'a ca ngə, ənggər mafa Hyal, 'ya fal kər 'ya ar viya njir məl thlər Hyal wu kalar lagu, ja də, wu səsə'wu sau, ənga wu bwaḃwatəu, ənga wu kwakwadəkur dzau, ənga wu wuthləwuthləkur,

⁵ ənga wu dəgə kəra nju dəgau, ənga nggya wu fursəna, ənga nggya wu bwaḃwatə nə njir gwazhivi, ənga thlər kwakwadəu, ənga pida lili'u, bə ənga nggya ənga wubəu.

⁶ Ətsu, 'ya fal kər'ya ar viya njir məl thlər Hyal ənga dəfu cicau, ənga nggabiya sau, ənga mba dəfu, ənga ki'wakur, ənga wu Mambəl Cicau, ənga yi-wudzə nə jijiri,

⁷ ənga wu ndər jiri, ənga wu dənəma nə Hyal, ənga balmi nə tsapəkur wu tsi mazəm ənga tsi matsal.

⁸ Ənga tsu, 'ya fal kər'ya ar viya njir məl thlər Hyal wu lagu kadakadarkur, ənga lagu sə səsəli, ənga ndər nə fal ənga ndər nə na 'ya. Nji dədur nga 'ya, ama nju lar 'ya ənggər nji fafati.

⁹ Na'ya nji ngau kəra nju səni, ama kə 'yi də ənggər njira nji gəra səni. A miya tə nga 'ya, ama

mbəmbədə nga 'ya. Nji dægə 'ya, ama nji tsiya 'ya mai.

¹⁰ Na'ya ənga hudə kyakyarū, ama cimu cacaguli nga 'ya. Dadali nga 'ya, ama 'yi məliya nji ndə də njir gənnə. Na'ya nji gəra sau, ama a'yi 'ya ənga kalar sau.

¹¹ Nahyi njir Kwaranthli, sə a'yi kəra 'yi dəwana ara hyi mai, ənga tsu a cabiyar hyir 'ya yiwukur gagadəu.

¹² A'yi na'ya ngə piyari hyi mai ama nahyi ngə piyari 'ya.

¹³ Ya vər ndər kau anə hyi ənggər kəra tada wu ndər anə wazha nyi, nahyi tsu hya cabiya də yiwukur.

Hya Sara Dabə Kər Ənga Nji Gəra Njir Nu Mai

¹⁴ Hya sara dəbə kər ənga nji kəra gəra njir nu mai. Ndə tsapəu a sən nggya ənga ndə shishi ya? Əndəga mi ngə sər dəbə r pama mbəmbəl ənga kuthla?

¹⁵ Kərsiti ya, bazhiya Shatan ngə ya? Alaga njir nu ənga njira gəra nu, bazhi nga nda ya?

¹⁶ Ənga mi nga sən dəbəya ki Hyal ənga kata? Arya namən ki Hyal ngau, ənggər kəra Hyal nana, “Yu nggya əkkə'yi nda, ba ya bəu əkkə'yi nda, ənga yu də Hyalər nda ba nda də nji də.”

¹⁷ “Agabəngau, biya mau sara wu nda, hya təkəbiya dzau, əngwar Thlagəu.

Hya sara tsəkwa səra gəra cici mai,
ba ya nda sa dləwuri hyi.

¹⁸ Ənga yu nda də tada anə hyi,
ənga hyu nda də wazha də ənga ku'yi də,
əngwar Thlagəu, ndə Dəgal Dənama.”

7

¹ Bazhir 'wa da 'yar, ta da a nə mənər nji alka-wal'yar kau, ta'yi mənə cina kalar didi kəra wu səni diyaḅəna dza mən ənga mambələr mən. Ta'yi mənə nyabiya dzə wu cicikur wu lagu hivər Hyal.

Bulusu Caguli Arya Njir Kwaranthli Kəra Tubi

² Cabiya mə yiwukur anə 'ya wu dəfuwa hyi, arya sə a'yi kəra 'yi ndzana nyi anə ndə mai, na'yi gwazhiri hangəkala ndə mai, ənga tsu ndə a'yi kəra 'yi diya nyi mai.

³ A'yi yi na abangə aga ya nə hyi vazə mai, ama ənggər kəra yi saya nar hyi ta, abər sə a'yi kəra wu sən təkəbiya mən mai, alaga tau ənga mbəḁau.

⁴ A'yi yi ənga papalkur kər wu hyi. Yu ḅwadzə ənga hyi, ənga a fiya ḁar hyi dəfu gagaḁau. Wu ḅwaḅwatər 'ya patəu, a'yi yi nyinyau ənga huḁə pipida.

⁵ Arya ar pəcira 'yi vu wu Masidoniya, na'yi uya ḅəlsar mai, arya nji tsətsəḅwarir 'ya wu kalar lagu, pəpa ngə zəwar 'ya, ənga hivər ngə wu ta 'ya.

⁶ Ama Hyal ndəra wu səsəkuya njira wu ḅwaḅwatəu, a səsəkuya 'yar ja ənga shilər Tayitusu.

⁷ A'yi arya shili nyi kə nga yi caguli waci mai, ama səsəku dəfu kəra hyi fuwa nyi a gwa. Ji nar 'ya ənggəra hya vər cim lar ḁa, ənggəra huḁa hyi ndzau ənga səra ḁa, ənga tsu ənggəra hyi mbiya ḁa ndəl wu yiwudzau, kəra məliya huḁa yi pipida a ndiya kəra parangəu.

⁸ Nja na ma, abər cama tsətsəfə kau, a ndzanar huḁa hyi, ama yu thlə nggəra'wa nyi mai, alaga kə a thlər yi nggəra'wa nyi, arya wu səni yi abər cama

tsətsəfə kau a ndzanari hudə hyi ama nə pəci kushi ngau.

⁹ Ama kabangəkau, a'yi yi ənga caguli ənga hudə ndzəndzə kəra cama tsətsəfə kə məliya hyi mai ama a'yi yi ənga caguli abər wu nda nə hyi dəfu nə tubi. Hudə ndzəndzər hyi, Hyal ngə məliya nyi abangə tsu, aga a'yi na'ya ngə məliya hyi vanyi sə mai.

¹⁰ Hudə ndzəndzə sara ara Hyal wu məliya ndə a tubi ba ja uya mbədau, sər thlə nggəra'wu a'yi a gwa mai. Ama hudə ndzəndzə kəra duniya wu shili əni, wu shili ənga tau.

¹¹ Tsamiya mə sərə hudə ndzəndzə sara ara Hyal kə məliya hyi gəyi. Ji məliya aga hya də ənga kwakwadə mashi nə məl sərə tsa'a, ənga ənggəra hyi nərdzə aga hya cina kərhyi wu vazau. Ji məliya hyi hya də ənga hudə ndzəndzəu, ənga hivər. Ji məliya hyi hya cim lar də, ənga kwakwadə mashi. Ji məliya hyi hya də njir yiwu nja məl sərə tsa'a. Lagur sərə mələ hyi a cabiyari abər a'yi hyi ənga vazə mai.

¹² Alaga kau, a tsəfər hyir yau, a'yi arya vanyi ndə ndzana vanyi sə mai, alaga ndəra nji ndzana nyi sau, ama aga hya lari anə kərhyi wu mwar Hyal abər nahyi nji ngau kəra ənga kwakwadə mashi aga 'ya.

¹³ Lagu sə'yar kau nga 'yi uya tsətsəku dəfu.

Cakau ar kəra tsətsəku dəfur 'ya, a'yi 'ya ənga caguli arya hudə pipida kəra Tayitusu a gwa. Arya mambəl nyi a dəri camə lagu sərə hyi məliya nyi.

¹⁴ Alaga ma yi nar nyi abər yi bəwadzə ənga hyi, nayi gu səli wu mwar hyi mai. Ənggər kəra kalar sərə 'yi nar hyi jiri nga nyi, patər sərə 'yi bəwadzə

əni ar kəra hyi anə Tayitusu tsu jiri nga nyi patəu.

¹⁵ Tayitusu a vər yiwu hyi gagadau, ar cakar cakau kalar pəcira ji dəngari ənggəra hyi bəlari ndər nyi. Hya dləwuri nyi ənga hudə pathləu wu gənggər nyi səli.

¹⁶ A'yi yi ənga hudə pipida arya a'yi yi ənga papalkur kər kəra nyinyau wu hyi.

8

Tsəm Sə Nə Daḅə Dzə Njir Nu

¹ Kabangəkau, wazha ama 'yu yiwu hya sənbiya səra mayiwakur Hyal a vər məl wu pama daḅə dzə njir nu paməpamə kəra wu Masidoniya.

² Wu madiya ḅwaḅwatə kəra nda a gwa, a'yi nda ənga hudə pipida kəra təkəri ndə uya tsi papahau aga lər sau wu nggya daḅalir nda.

³ A lar yi ənga liya yau, ndə ləri lər sər nda tsa'a aga dənamar nda, zada ma ja ndiya səra ara nda, ndə ləri ənga yiwur nda.

⁴ Nanda ənga kərnda nga vər kədi 'ya gagadau aga 'ya jigəwa nda wu pama njir lə sə ləlau anə nji cici gə Hyal.

⁵ Səra ndə ləri ba ji ndiya səra 'yu nggani ndu ləri, arya tanggərma ndə lər kərnda anə Thlagəu ənga anə 'ya wu yiwukur huda Hyal, kadivira ndə dzəgwa lə sə lələr nda.

⁶ Arya kau, kə 'yi dzəgwa kədi Tayitusu aga ja dumwa ənga dləwu lər sər hyi, mara naja ngə dzəguya, ba'a shili ar kuḅiya lər sər hyi.

⁷ Ənggər kəra hyi a ḅar a dumwa ənga məl kalar sau, sə ənggər mbərsa, ənga ndər, ənga sən sau, ənga

cim məl sə mənəhəu, ənga ca yiwukur anə 'ya, ta'yi hya də a dumwa ənga lə sə ləlau.

⁸ A'yi ca nga yu ca hyi a gwa ənga hathlə mai, ama yu yiwu ya dzəgabiya jirkura yiwur hyi kəra hyu ca lagur gələbiya nyi lagur yiwukur lə sə nə alenyi ni.

⁹ Arya hyu səni mayiwakur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti, alaga kə ndər bərba nga ja, ama arya hyi kə ji də ndə dədəli, aga nahyi kəra ni dədəli hya də njir gənna lagur dədəlikur nyi.

¹⁰ Kəja sawara də kəra ndiya anə hyi patəu, wu najaka sau. Hunau, nahyi ngə njira dzəguya lə sə nə tanggərma, a'yi lər sə waci mai, ama a'yi hyi ənga dəfu lə sau.

¹¹ Kabangəkau, hya duya thlər kəra hyau, aga dəfu cim nə mələ nyi kau, ja shili tsa'a ənga cim duya nyi, ənggər kəra dənamar hyi mbari.

¹² Ma dəfu lər sə a'yi ara hyi, Hyal wu nda dləwuri lər sər hyi. Arya lər sə a kyaga də tsa'a ənga səra ara gau, a'yi səra gəra ara gə mai.

¹³ A'yi 'yu yiwu 'ya fənggər hyi sə tədəbəu ba 'ya dləwana alenyi ni nda tsar yambadə mai, ama nda də kakaləu.

¹⁴ Ar pəci kə əshina, gangəkur sər hyu nda dləwar nda wu ghar nda, abangə tsu gangəkur sər nda wu nda dləwari hyi wu ghar hyi. Aga kalar sə a ma'yi kakaləu.

¹⁵ Ənggər kəra ndər Hyal kəra tsətsəfə nana, “Naja ndəra tsəmiya gangəu wu də gangə gagadə anə nyi mai, naja ndəra tsəmiya kushu tsu a'yi wu təwa gagadə anə nyi mai.”

Tayitusu Ənga Alenyi Nji Ma'yi A Vu Kwaranthli

¹⁶ Usaku anə Hyal arya ji fuwa wu dəfwa Tayitusu aga ja dləwari hyi ənggər kəra ya vər yiwu ya məl.

¹⁷ Tayitusu a'yi dləwunggəri ənga kədir 'ya aga ja shili waci mai, ama ji dləwunggəri ənga caguli, yiwu huda ja nga ju yiwu ja shili.

¹⁸ Kəja 'yu səwa zamə kə ənga ja, naja kəra fiya thləmə wu dabə dzə njir nu pamə paməu arya tətəlna ndəshigu məsahə kəra ju məl.

¹⁹ A'yi najakə waci mai ama dabə dzə njir nu paməpamə ngə cadəbiya nyi aga ja ləbiya 'ya ənggəra 'yu hə sə lələ kəra 'yi tsəmiya. Lər sə kəra 'yu lau aga lə kadakadarkur anə Thlagəu, aga ca anə Thlagəu ənggəra 'ya ənga dəfu mənəhəu aga dləwa nji.

²⁰ 'Ya vər hwi a sara nja vazəya 'ya ar kəra lagura 'yu təkə lə sə lələ kəra nji ləri gangəu.

²¹ Yiwur 'ya ca ngə aga 'ya məl sərə tsa'a, a'yi sərə tsa'a wu mwar Thlagə waci mai ama patə əkkə'yi wu mwar nji.

²² Kəja 'ya səwa dabə ənga nda zamər mən kəra 'yi dzəgabiya nyi lagu paməpamə gangəu kəra 'yi thləwa nyi ənga jiri abər dəfu a miya ta ja wu kalar sau aga thlər Hyal, naja tsu a nər ja dzau arya papalkur kər nyi wu hyi.

²³ Tayitusu nənyi bazhi məl thlər də ngau wu pama hyi, abangə tsu, alenyi wazha ama kəra a vər məl thlər əkkə'yi ja kau, nərnda ar viya dabə dzə njir nu paməpamə nga nda aga ja shili ənga kadakadarkur anə Kərsiti.

²⁴ Agabangau, hya canə nyi yiwudzər hyi anə nji kau ənga sərə də 'yu bəwadzə wu hyi, aga dabə dzə njir nu pampam kau, nda lari.

9

Dləwa Dzau Anə Njir Nu

¹ A'yi mbari ya bəra dəngar hyi ar kəra dləwa dzə nji cici gə Hyal mai.

² Ara wu səni yi ənggəra hya vər yiwu dləwa nji ənga caguli, kəra təkəri ma, yu bəwadzə ənga hyi anə njir Masidoniya. Ya vər na anə nda abər mbar hunau ba'anə shili ar kabangəkau, nahyi njir Akaya nga vər yiwu hya lər sau. Hudə hamər hyi a tsəkur badəgala nji aga nda məl sau.

³ Kəja tsu yu səwa hyi wazha ama kau, a dəgya hyi aga bəwadzər 'ya ənga hyi wu thlər kau a sara də sə kurthləu. Wu yiwu yi aga hya nggya ənga bəbathlə dzau, ənggər kəra yi saya na hyu nda də ta.

⁴ Ma yi shili əkkə'yi njir Masidoniya, ma ndə sa thləwa hyi papatagəu, yu nda gu səli arya fal kəra ya vər fal hyi anə nda, a'yi kəl nayi ngə gu səli kə waci mai ama patə əkkə'yi hyi.

⁵ Agabəngau, tsam də a mbari ya kədi wazha ama aga nda nda tular hyi kwatahəu ənga nda nda duya pabər sə ar kəra lə sə lələ kəra hyi saya məliya alkawal ta. Aga ja də lər sə ngau ənga dəfu pathləu a'yi lər sə kəra ənga caca nyi mai.

Lər Sə Ənga Hudə Pathləu

⁶ Hya dəngari ja, kalar ndəra thləkana culi kushu, ju nda gəm sə zəzəwa kushu. Ama ndəra thləkana culi gangəu, ju nda gəm sə zəzəwa gangəu.

⁷ Kalar ndə ja ləri tsa'a aga sərə dəfuwa ja nə nyi, arya Hyal a vər yiwu ndər lə sau ənga dəfu pathləu.

⁸ Hyal wu sən fənggər hyi mayiwakur nyi gagadəu wu kalar sau, aga wu kalar pəci, hyu nda

uya səra hyu yiwu patəu, ənga aga hya nyabiya dzau ənga məl kalar thlər mənəhəu.

⁹ Ənggəra nji tsəfəri abər,

“Ju sən lə sə lələ nyi anə patər njir gha ənga tsi papahau,

tsapəkur nyi a nggyari ba'anuwa.”

¹⁰ Hyal ndəra wu lə culi anə ndər thləka, naja ngu lə sər səm anə ndər səm. Abangə tsu, Hyal wu lər hyi culi nə thləka ar kər ar kər ba valər hyi a nyabiya dzau ənga ba ja nyabiya hyi ənga fa'a sə zəzəwa nə tsapəkur.

¹¹ Hyu nda də njir gənna wu kalar lagu, aga hya də njir lər sə ənga tsi papahau wu kalar pəci. Lagur 'ya tsu, lər sə tsi papahər hyu nda shili ənga usaku anə Hyal.

¹² Lər sə kau, a'yi kəl dləwa nji cici gə Thlagəu nga ju məl waci mai, ama ətsu wu shili ənga madiya usaku anə Hyal wu lagu pampaməu.

¹³ Arya lagu lə sər hyi, nga hyi cabiya kərhyi nji gə Hyal. Agabangau, nju nda gənggər nyi səli anə Hyal ara ənggəra hyi bəlar ndər Hyal, ənga səra hyu nana ar kəra ndəshigu nə Kərsiti, ənga lə sər hyi anə nda ənga anə kalar nji ənga tsi papahau.

¹⁴ Wu kədi Hyalər nda anə hyi, ndu nda dəngər hyi wu dəfuwa nda, arya madiya madiya mayi-wakur nə Hyal kəra ji cabiya hyi.

¹⁵ Usaku anə Hyal arya lə sə lələ kəra ji ləri kəra nji gəra sən dəgabiya.

10

Bulusu Walbiya Kərny Arya Thlər Nyi

¹ Lagur ki'wakur ənga səsə'wu sə nə Kərsiti, nayi Bulusu ənga kərda, ndəra nju ngga “Ndə səsəli,” ma yu wu mwar hyi, ama “Ndə u'ul li” ma a'yi yi a mwar hyi mai.

² Ya vər kədi hyi, ar pəcira yi shili, a'yi mbari abər kəl yi sa uləna hyi li ənggər kəra yi nggani ya məl anə alenyi nji mai, njira wu nggani abər 'ya vər nggya ənggər kəra njir duniya wu yiwu.

³ Alaga kə mənə vər nggya wu duniya, par mən a'yi ənggər kəra njir duniya vər məl mai.

⁴ Balmir mən a'yi ənggər nə njir duniya mai. Ama pamə nga nda, a'yi nda ənga dənəma nə Hyal kəra wu dlana patər dənəma nə təlkur nə dawa.

⁵ Mən wu wushina kalar sərə wu kəpal ənga kalar dənga bwaḃwadzə kəra wu kar sənbiya sə ar kəra Hyal. Ba mənə dzəgwa mbiya kalar dənga aga ja shili ənga bəlar ndər Kərsiti.

⁶ A'yi 'ya a yi ta'yau, aga 'ya nə nyi bwaḃwatəu anə kalar ndəra vər bəlna ndər Hyal, ma bəlar ndər Hyalər hyi a nyabiyar dzau.

⁷ Hya tsam sərə liya hyu lari! Ma ndəra ənga papalkur kər na abər nə Kərsiti nga ja, ja tsambiya mənəhəu abər na'ya tsu ma nə Kərsiti nga 'ya.

⁸ Ma da 'yi fər zər bwadzau ənga dənəma təlkur kəra Thlagə nə 'ya, sə a'yi kəra wu shili ənga sə səsəli anə da a gwa mai. Arya dənəma təlkur kəra ji nə da kau aga hər hyi nga nyi a mwara dla hyi.

⁹ A'yi yu yiwu ya gərəhəya hyi ənga cama tsətsəfə da 'yar mai.

¹⁰ Arya alenyi nju na, “Cama tsətsəfə'yar nə Bulusu kau, kwakwadəu ənga dzadzau nga nda, ama ma a'yi ja ənga kərnəyi a'yi ja ndə kwakwadə mai,

ənga ndər nyi tsu a'yi ar viya vanyi sə mai.”

¹¹ Culi nji kə a kyaga səni abər pampamkur a'yi wu pama sərə 'yi tsəfəya ma a'yi 'ya mai, ənga sərə 'yu məl ma 'ya 'yi.

¹² Na'ya sən gəla ənga jiga kər'ya ənga njira hər kərnda ar viya vanyi sə mai. Njira tsu, nda a vər gəla kərnda ənga kərnda, ənga ndu təkə kərnda ənga kərnda, nanda a'yi nji hahangə mai.

¹³ Na'ya a'yi wu nda ɓwadzə a ndiya sərə 'ya kyaga ɗa mai, ənga a'yi 'yu piyari ɓwadzər 'ya a tərabiya a biya banga vi kəra Hyal fiya anə 'ya mai, vi kəra ji fiya patə əkkə'yi anə hyi.

¹⁴ Nahyi ənga kərhyi ma ar viya vira Hyal nə 'ya nga hyi aga ya məl thlər a gwa, ca ngə sərə ɗa na'yi ma'yi a biya banga fa ənga culi mai ar pəcira 'yi shili ənga ndəshigu nə Kərsiti anə hyi.

¹⁵ ɓwadzər 'ya a'yi a ndiya sərə tsatsa'a mai ənga a'yi sərə tsəkwar thlər alenyi nji mai. Ama cimər 'ya ca ngə mbərsar hyi a dumwa ənga hau, abangə tsu thlərər 'ya wu pama hyi, a dumwa ənga cakau gagadau.

¹⁶ Aga 'ya ɗaɓaga tətəlna ndəshigu a ndu 'yi'yir məlmə kəra a biya banga hyi. Ama a'yi yu yiwu 'ya ɓwadzə ənga sərə alenyi nji məlna wu 'yi'yir nda mai.

¹⁷ Ama “Bəgə njira wu ɓwadzau nda ɓwadzau wu Thlagəu.”

¹⁸ Ara a'yi ndəra wu fal kərnyi ngə Thlagəu wu dləwunggəri əni mai, ama ndəra Thlagəu ənga kərnyi ngu fal nyi.

Bulusu Ənga Cama Səsə Nə Fati

¹ Yu cim hya mbiya dəfu ənga zər dzakur də. Alaga kau, a'yi hya vər məl kau.

² Ya vər də shishi arya hyi culi shishikur nə Hyal. A mbabiya hyir yi alkawal nə hə dzau, nə hə sal zəməu, naja ngə Kərsiti. Aga ya sa nər hyi nyi ar viya zəkwalalagə kəra cicau.

³ Ama hivər də ca ngə ja sara də ənggər kəra pabə ənga tsətsəlkur nyi nggutana Hawawu a gu fa wu ta, ja sara bəlana dəngar hyi ara lər kərhyi nyinyau ənga cicau anə Kərsiti.

⁴ Ara ma vanyi ndə shili ji sa nar hyi ndər ar kəra vanyi Yesu pamə a mwara Yesu kəra 'yi nar hyi kau, alaga hyi dləwuri vanyi mambəl a mwara kəra hyi dləwuri kau, ənga alaga vanyi ndəshigu pamə a mwara kəra hyi dləwuri kau, ba hyi dləwunggəri ənga nda kusakusa, ama a'yi a ki abangə mai.

⁵ Nayi a'yi nggani abər njira nju ngga ənga “cama səsə nggunggurəm'yar” a ndiya də ənga vanyi sə mai.

⁶ Tara a'yi nji hwathliya də wu lagur sən ndər mai, ama wu səni yi sau. A cabiya hyir 'ya sə'yar kə ar babal wu kalar lagu.

⁷ A dər yi ndər bikə ma yi həya kər aga ya hya'ana hyi lagur tətəlna hyi ndəshigu nə Hyal kə kurthlə ya?

⁸ A dər ənggər yi mbəliya sə ara alenyi dəbə dzə njir nu pampam ma ndə lə sə ləlau, aga ya dzəgwa məl thlər əni anə hyi.

⁹ Ar pəcira yi ənga hyi yu ghar sau, ama nayi a'yi fənggər hyi ghar sə də ar kəra hyi mai, ara wazha ama kəra shili sara wu Masidoniya ngə nə də kalar

səra yu yiwu wu ghar sə də. Ar pəci ta nayi fənggər hyi ghar sə də mai, abangə nga yu dumwa ənga məl.

¹⁰ Ənggər kəra jirkur nə Kərsiti a'yi wu yau, ndə a'yi wu 'yi'yir Akaya kəra wu sən kar də ara bwadzə də kə mai.

¹¹ Mi ngə də yu na abanga? Ara nayi a'yi wu yiwu hyi mai ya? Hyal wu səni abər yu yiwu hyi.

¹² Ama yu bəra dumwa ənga məl səra ya vər məl aga ya kar “cama səsə nggunggurəm'yar” ara bwadzə abər thlər kəra nda vər məl kakal ənga nər 'ya.

¹³ Ama culi nji kau, cama səsə fafati nga nda, njir ngguta vi, njira wu fiya kərnda ənggər cama səsə nə Kərsiti.

¹⁴ A'yi sə dədəgur mai, alaga Shatan ənga kərnyi a fiyar ja kərnyi ənggər waladi nə mbəmbəl.

¹⁵ Agabangau, a'yi sə dədəgur ngə ma njir məl thlər anə nyi shabiya kərnda aga njir məl thlər nə tsapəkur mai. Ama wu jomə ndəl ndu nda dləwuri səra tsa'a aga thlərər nda.

Bulusu Bwadzə Ənga Bwaḅwatə Nyi

¹⁶ Ya bəra nar hyi, ndə a sara fə də aga ndə dza mai. Ama ma hyi lar də ənggər dza, ya, ta'yi hya həri də abangau, aga ya uya lagur zər bwadzau.

¹⁷ Wu bwadzə də ar kəra kərda, a'yi ya vər ndər ənggər Thlagə nga vər ndər mai, ama ənggər ndə dza.

¹⁸ Ta də nji gangə a vər bwadzər nda ənggər kəra njir duniya, ta'yi nayi tsu ya bwadzau.

¹⁹ Nahyi ənga caguli nga hya vər nggya ənga nji dza, arya nji hahangə nga hyi.

²⁰ Ənga jiri tsu, hyu sən nggya ənga njira wu fuwa hyi wu mafakur, ənga alaga njir shishiḃə hyi, ənga alaga njir dīya hyi, ənga alaga njir ca gaukur anə hyi, ənga alaga njir dəgə hyi wu bama hyi.

²¹ A dāri sə səsəli anə dā ya hənggəri abər arya kukufəkurər 'ya ngə dā na'yi məliya sə'yar kə mai.

Ama ma vanyi ndə cabiya salkur, ba ji ḃwadzau ənga vanyi sau, nayi ma yu məliya abangə tsu. Ənggau, yu ndər ənggər ndə dza.

²² Ma nanda njir Ibrani, nayi ma abangau. Ma nanda njir Izirayila, nayi ma abangau. Ma nanda culi Ibrahimu, nayi ma abangə tsu.

²³ Ma nanda njir məl thlər Kərsiti, nayi nga ndiya nda patəu. (Ya vər ndər kau ənggər ndər thləkau.) A mələr yi thlər a ndiya nda patəu, a fuwa dər nji wu fursəna aga gangəu, a dləwuri yi dəgə ənga wuda aga gangəu, ənga a gwar yi wu miya tau ar kər ar kər.

²⁴ Aga təfu ngə njir Yahudiya dəgə dā ənga wuda makər kumunyi apə ədlau.

²⁵ Aga makər nga nji dəgə dā ənga wuda liyangə. Nji vavaka dā nə tsa ənga tsəka aga zəməu. Aga makər ngə kwambwal mbuya dzə ənga yau. Yi həna vu'yi ənga pəci a gwar tsadau, kadivira nji kətiya dā.

²⁶ Wu ḃəḃə dā patəu, a ḃər yi ənga asar pampaməu a gwar dəl, ənga yi tədəu wu tsa njir dālagu. A lar yi asar wu tsa njir Yahudiya zamə dā 'yar, ənga njira a'yi njir Yahudiya mai. A nyir yi ənga gu asar wu huda məlmau, ənga miya tagəu, ənga tsu a nyir yi ənga gu asar a gwar tsadau, ba ətsu a nyir yi ənga gu asar wu tsa wazha ama nə fafati.

²⁷ A mələr yi thlər gagadəu wu ɓwaɓwatə gagadəu, əŋga a nyir yi əŋga pida lili'u. A nggyar yi əŋga wuɓau ba hili nə pəci gangəu, əŋga a nggyar yi nə pəci gangə gərə səm sər səm. A nggyar yi turusu, əŋga a nggyar yi ar yambadəu.

²⁸ A biya banga kalar sau, wu kalar pəci a'yi yi əŋga dəfu tədəbəu, aga ya sən dəbər kərə dəbə njir nu papatəu.

²⁹ Ma ndə a'yi əŋga tətəwakur, nayi ma yu nggar tətəwakur nyi kau. Ma vanyi ndə məliya bikau, ba ja fuwa da wu ndzə hudə gagadəu.

³⁰ Ma a dəri kəl yi ɓwadzau, ba ya ɓwadzə əŋga tətəwakur da.

³¹ Hyal əŋga dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, ndəra anə nyi ngə fal ba'anuwa, wu səni abər a'yi fati nga yu thla mai.

³² Ar pəcira yi wu Damasəkasu, ar pəcir təlkur Aristasu ngə gwamna dana miya gwar məlmau aga nja mbar da.

³³ Ama kə bazhi da 'yar həya da a gya wu tsəla lagu liya mahwal nə məlmau aga ya mbəlbiya dzə wu tsa ja.

12

Səra Yesu Canə Nyi Anə Bulusu Wu Mətakər

¹ Kəl ya dumwa əŋga ɓwadzə alaga kə sə a'yi nju uya a gwa mai kau. Kabangəkau, yu dumwa əŋga ndər ar kərə sən zəgəu əŋga mətakər kərə yi uya sara ara Thlagəu.

² Yu səni vanyi ndə a'yi wu Kərsiti nji saya hər nyi a dəməlmə nə makəru wu fa kumo apə fodə kərə

tərabiya kau. Tara wu kumər dzau ənga tara wu mambəl, nayi wu sən mai, ama kəl Hyal ngu səni.

³ Ənga yu sən ndə kau, tara wu kumər dzau ənga tara wu mambəl, nayi wu sən mai, ama Hyal wu səni,

⁴ nji hər nyi a dəməlməu. A dənə ji nggari sərə nji gərə sən dəgəbiya ənga miya, sərə a'yi nji piyari nyi anə ndə ja nana mai.

⁵ Yu sən bəwadzə aya culi ndə ənggər kau, ama a'yi aya kərda mai, ama kəl aya tətəwakur da.

⁶ Ma sən da yu bəwadzau, a'yi wu sən məliya da ya da ndə dza mai, aya yu nda na sərə jijiri. Ama ba yi piyari bəwadzau, ara nayi yu yiwu nja hər da a ndiya sərə ya aga nyi mai, lagur sərə yu na ənga sərə yu məl.

⁷ Ara ya sara da ndər bəwadzau, aya gangəkura mətakər kərə yi uya, ba nji fuwa da şiləgə wu dzau, kərə da ənggər şikədi. Naja cama şatan ngau, aga ja nə da bəwəwatəu, a sara ya da ndər bəwadzau.

⁸ Aga makər ya vər kədi Hyal aga ja həna da şikədi kau.

⁹ Ama ba ji na anə da, abər, “Mayiwakur da a citə ngə ri, ara dənəma da wu nyəbiya dzə wu tətəwakur ngau.” Agabəngau, yu bərə cakəri bəwadzau wu tətəwakur da ənga caguli aga dənəma Kərsiti a nggya wu yau.

¹⁰ Ca ngə sərə da wu Kərsiti yu caguli ənga tətəwakur da, ənga ma nju nggəl da ənga ma yi wu bəwəwatəu ba ənga wu nggyəbiya dzadzau. Aya ma yu tətəwakur ba ya da ənga dənəma.

*Sərə Bwanə Nyi Kər Anə Bulusu
Ar Kərə Njir Nu Wu Kwaranthli*

¹¹ A dər yi ndə dza, ama nahyi ngə məliya dā yi dā abangau. Nahyi ngə tsa'a aga faliya dā. Alaga kə nayi a'yi ar viya vanyi sə mai, a'yi dā abər “cama səsə nggunggurum” nər hyi 'yar kau, a ndiya dā mai.

¹² Hyal a cabiyari abər nayi cama səsə jijiri nga yau, lagur mətsam ənga sə dədəgur kəra yi məlna wu pama hyi, wu mba dəfu dā.

¹³ Lagu mani nga yi cabiya abər nahyi a'yi kakal ənga alenyi dəbə dzə njir nu maya? Əndəga ara yi nggəl ara dləwu dləwa dzə ara hyi ya? Ya, ba hya təfəbiya dā najaka bikau.

¹⁴ A pabər yi dzə aga ya nda tular hyi nə makərkura nyi, ama nayu yiwu ya nda dā kar tədəbəu anə hyi mai. A'yi sər hyi nga yu yiwu mai, ama nahyi ənga kərhyi. Arya a'yi dā tsa'a wazha nga hə tədəbəkur nə njir ya mai, ama njir ya nga hə tədəbəkur nə wazha.

¹⁵ Abangau, ənga hüdə pipida nga yu tsiya səra ara yau, dəbə ənga kərda aga ya dləwar hyi. Ma yu ca yiwukur anə hyi gagadau, ba hya dzəgwa gənnə yiwukurər hyi anə dā ya?

¹⁶ Hyu dləwunggəri abər nayi saya dā kar tədəbə anə hyi mai. Ama vanyi ndu sən na abər yi nggutana hyi, ba ənga yi səmku hyi ənga fati.

¹⁷ Hyu nggani yi səmku hyi lagur njira yi səwa hyi kə ya?

¹⁸ Yi kədi Tayitusu aga ja ma'yi a ndəra hyi, ənga yi səwa vanyi zamər mən ənga ja. Hyu nggani abər Tayitusu səmku hyi ya? A'yi 'yi məl thlər wu mambəl zəmə ənga 'yi nu lagu zəmə ənga ja wa?

¹⁹ Əndəga hyu nggani abər 'yu kətə kər'ya ar kəra

səra 'yu məl wu mwar hyi ya? Hyal ngə sakidar 'ya abər 'ya vər thla jiri wu Kərsiti. Patər səra 'yu məl, sər cakə hyi ngə bazhir 'wa də 'yar.

²⁰ Ara hivər də ya sara tini thləwa hyi ənggər kəra yu yiwu, ənga nahyi ma hya sara tini thləwa də ənggər kəra hyu yiwu hya lari də. Hivər də ca ngə ya sara shili ya sa thləwa nju pa, ənga ca shishikur, ənga kwakwadə dəfu, ənga yiwu kər, ənga ndza thləmə, ənga na ndau, ənga bwadzau, ba ənga gwazhi vi.

²¹ Yu hivər ara ma yi bəra sha shili, ba Hyal a sa fuwa də wu səli wu mwar hyi. Yu hivər a sara huda ya sa ndzau ma yi sa lar badəgala hyi, tsu hyi wu nggya nə bikau ənggər nə dədəmə ta, tsu hyi gəra tubi, njir məl sə gəra kyau ənga njir məl səsukur, ənga njir suna nə shi'wau kəra ndə fuwa kərnda a gwa.

13

Kughi Nə Bulusu Nə Jomə Ndəl

¹ Najakə ngə shili də a sa tula hyi nə makərkura nyi. “Kalar ndər ja də tsa'a, ma ji biya sara wu miya sakida məthləu alaga makəru.”

² Ar pəcira yi shili nə məthləkura nyi, a saya tədar yi himiya njir məl bikau ənga alenyi nji aga nda piyari məl bikau. Kabangəkau, yu bəra tədar himiya hyi alaga kə naye a'yi yi ənga hyi kə mai. Ar pəcira yi bəra sha shili ənga kərda naye wu sa hyi njir bikə mai.

³ Ta dəari hyu yiwu hya uya sakida kəra cabiya abər Kərsiti nga vər ndər lagu də. Ya, kəja sakida,

a'yi ja tətəwa lagur məl thlər ənga hyi mai, ama a'yi ja ənga dənama wu pama hyi.

⁴ Aga nja nggya ənga sənbiya abər, nji dlakəya nyi arya kukufəkur nyi, alaga abangau, a'yi ja ənga pi wu dənamar Hyal. Agabangə tsu, alaga kə mən kukufu wu ja kau, ama lagu dənama Hyal a'yi mən ənga pi ənga ja aga thlər kəra 'ya vər məl wu hyi.

⁵ Hya tsambiya kərhyi mənəhəu tara tsu hyi wu mbərsa. Hya dumwa ənga dzəbiya dzau. A'yi hyu səni abər Kərsiti Yesu a vər nggya wu hyi wa? Ma nahyi a'yi wu səni abangə mai, a cabiyari abər a dlar hyi wu dzəbiya dzə kau.

⁶ Ənga cim də abər hyu nda sənbiya abər a səmkur 'ya najaka dzau.

⁷ Ama 'ya vər kədi Hyal a sara hya məliya sərə a'yi tsatsa'a mai. A'yi aga nja lari abər a səmkur 'ya dzə kə mai, ama aga hya də njir məl sərə tsatsa'a, alaga kə nju nda nggani abər dladla nga 'ya.

⁸ Ara 'yu nda nu sərə jijiri, a'yi 'yu bəra məl sərə dawa ənga ja mai.

⁹ Caguli nga 'yu caguli wu kukufəkur 'ya, ənga nahyi a'yi hyi ənga dənama. Kədi Hyalər 'ya ca ngə hya də njira nyabiya dzau.

¹⁰ Ca ngə sərə də yi tsəfəya hyi najaka cama tsətsəfau ar pəcira a'yi yi əkkə'yi hyi mai, aga ma yi shili, ya sara sa ndər ənga tsa anə hyi, ara dənama nə təlkur kəra Thlagə nə də nə hər ngau, a'yi aga ya dlana hyi mai.

Usadzə Nə Jomə Ndəl

¹¹ Wu yukudə sə patəu, wazha ama, kəl vanyi pəci. Hya gal nyabiya dzau, ənga hya nggar kədi də, ənga hya dləwunggəri ənga kərhyi, ənga hya nggya

jaməu. Lagu kə ngə Hyal ndər yiwudzau ənga nggya jaməu, ju nggya əkkə'yi hyi.

¹² Hya usar dzau ənga bərpə dzau nə yiwukur kəra cicau

¹³ Nji cici gə Hyal patə nda vər usa hyi.

¹⁴ Bəgə mayiwakur nə Thlagəu Yesu Kərsiti, ənga yiwukur Hyal, ənga dabə dzə nə Mambəl Cicau, ja nggya ənga hyi patəu. Amina.

Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar
The New Testament in the Marghi South language of
Nigeria: Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Marghi South)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

63471087-0de7-5f4b-aa1f-ca2e66571a95